

Opinie o działalności parlamentu i prezydenta

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Sejm i Senat nowej kadencji są oceniane przez Polaków znacznie lepiej niż ustępujący parlament¹. W grudniu – w porównaniu z poprzednim miesiącem – najbardziej wzrósł odsetek osób, które nie mają zdania na temat działalności obu izb nowego parlamentu.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Obecnie ponad dwie piąte dorosłych Polaków (41%) pozytywnie ocenia działalność Sejmu nowej kadencji, a co trzecia osoba (33%) ma o jego pracy negatywne zdanie. Pierwszy raz od listopada 2019 roku udział pozytywnych ocen przewyższa odsetek negatywnych. W porównaniu z poprzednim sondażem odsetek osób dobrze oceniających działalność Sejmu wzrósł o 5 punktów procentowych, a liczba opinii negatywnych spadła aż o 21 punktów. Warto dodać, że znacząco – o 16 punktów procentowych – zwiększył się odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Obecnie więcej niż co czwarty badany (26%) nie ma zdania na temat działalności Sejmu.

Podobne zmiany obserwujemy w przypadku Senatu nowej kadencji. W grudniu pozytywnie o pracy Senatu wypowiada się 36% respondentów, a co czwarty (25%) ocenia ją krytycznie. Tym samym oceny działalności Senatu zaczęły być niższe od ocen pracy Sejmu. W porównaniu z ubiegłym miesiącem odsetek Polaków wypowiadających się pozytywnie o pracy senatorów zmniejszył się o 3 punkty procentowe, a o 17 punktów spadła liczba głosów krytycznych. Zwiększył się istotnie udział niemających zdania na ten temat – o 20 punktów procentowych. Obecnie 39% badanych wybiera odpowiedź „trudno powiedzieć” odnośnie do oceny działalności Senatu nowej kadencji i jest to najczęściej wybierana odpowiedź (przewyższa odsetek ocen pozytywnych).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (404) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankietę miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 listopada do 12 grudnia 2023 roku na próbie liczącej 961 osób (w tym: 56,8% metodą CAPI, 31,1% – CATI i 12,1% – CAWI).

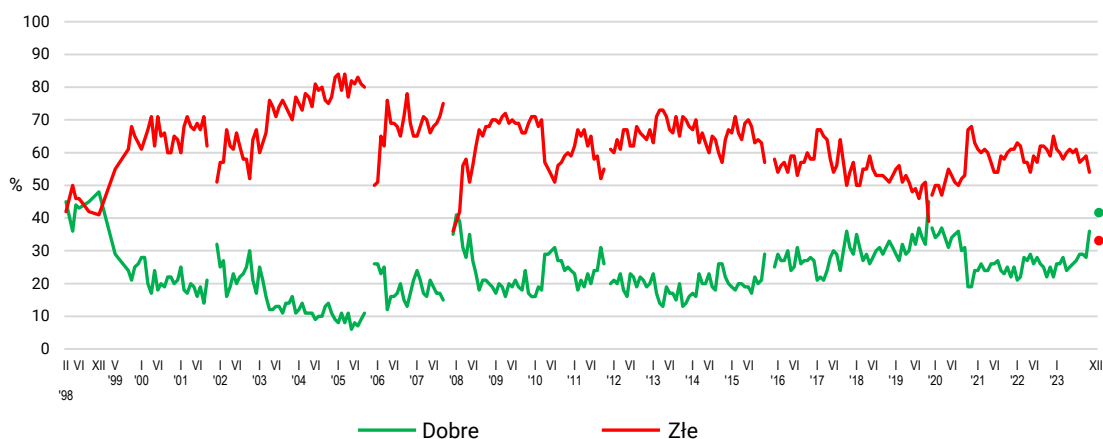
CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany XI – XII 2023	
		2022			2023												
		X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		XII
		w procentach															
Sejm	Dobre	22	25	22	26	26	28	24	25	26	27	29	29	28	36	41	5
	Złe	61	59	65	61	60	58	60	61	60	61	57	58	59	54	33	-21
	Trudno powiedzieć	17	16	13	13	14	14	16	14	13	12	14	13	13	10	26	16
Senat	Dobre	29	32	32	33	33	32	29	34	33	37	31	33	34	39	36	-3
	Złe	49	49	50	46	48	46	51	47	49	45	48	48	46	42	25	-17
	Trudno powiedzieć	22	19	18	21	19	22	19	19	18	18	21	19	20	19	39	20

CBOS

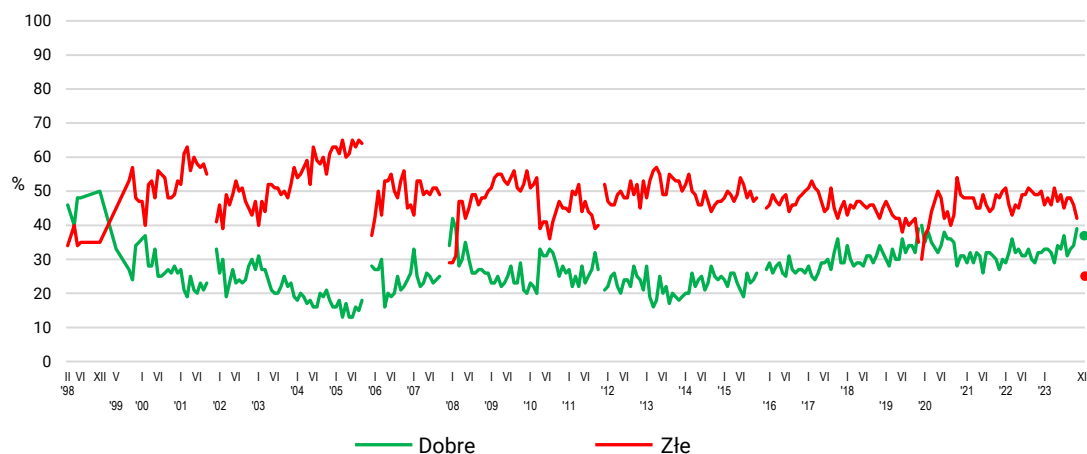
RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Najbardziej przychylnie o działalności Sejmu wypowiadają się osoby młode (58% badanych w wieku 18–24 lata), wysoko wykształcone (55%) i o najwyższych dochodach na osobę w rodzinie (55% w grupie uzyskujących 4000 zł lub więcej). Spośród grup społeczno-zawodowych z największą aprobatą o pracy izby niższej parlamentu wypowiadają się badani pracujący na własny rachunek (61%), uczniowie i studenci (69%), przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (55%). Zadowolenie z funkcjonowania Sejmu jest też relatywnie częstsze wśród ankietowanych w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych (67%) i utożsamiających się z lewicowymi poglądami politycznymi (71%). Z kolei najbardziej krytycznie działalność Sejmu oceniają rolnicy (54%), renciści (56%) i robotnicy niewykwalifikowani (46%). Niezadowolenie częściej niż pozostali deklarują również respondenci, których dochody w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego nie przekraczają 1499 zł (55%), pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (57%), a także uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (54%). Ponadto częściej są to osoby identyfikujące się z prawicowymi poglądami politycznymi (56%) – zob. tabelę aneksową 1.

Wśród elektoratów partii lub ugrupowań, które dostałyby się do Sejmu, gdyby wybory parlamentarne odbywały się w najbliższą niedzielę, zadowoleni z działalności izby niższej są sympatycy Koalicji Obywatelskiej (82%), Trzeciej Drogi (67%) i Lewicy (74%). Zaś negatywnie funkcjonowanie Sejmu postrzegają zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości (65%) oraz Konfederacji Wolność i Niepodległość (56%). Badani niezdecydowani, na kogo głosować, najczęściej (56%) nie mają zdania na ten temat, a niezamierzający brać udziału w wyborach podobnie często nie mają zdania, co krytycznie odbierają działalność Sejmu (odpowiednio: 38% i 35%).

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu nowej kadencji?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)	12	65	23
Koalicja Obywatelska – Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni	82	4	14
Trzecia Droga - Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe	67	16	16
Lewica (Nowa Lewica, PPS, Razem, Unia Pracy)	74	5	20
Konfederacja Wolność i Niepodległość	35	56	10
Niezdecydowani na kogo głosować	24	19	57
Niegłosujący	27	35	38

Pominięto odpowiedzi „Inny komitet wyborczy”

Ponadprzeciętnie dobre oceny działalności Senatu obserwujemy wśród osób w wieku 18–34 lata (44%), mieszkańców miast liczących 500 000 ludności i więcej (47%), a także osób z wyższym wykształceniem (48%). Spośród grup społeczno-zawodowych relatywnie najlepiej prace Senatu postrzegają przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (49%), pracujący na własny rachunek (46%) oraz uczniowie i studenci (53%). Zróżnicowanie ocen zależy też od dochodów i zaangażowania religijnego. Największy odsetek osób pozytywnie oceniających funkcjonowanie izby wyższej znajdujemy wśród badanych o dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym wynoszących 3000 zł lub więcej oraz wśród osób w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych. Zdecydowanie częściej niż pozostali z aprobatą na prace Senatu patrzą badani o poglądach lewicowych i identyfikujący się z politycznym centrum. Zaś oceny krytyczne w największym stopniu występują w grupie ankietowanych w wieku 55 lat i więcej, robotników niewykwalifikowanych, rolników, rencistów, badanych o relatywnie najniższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym, praktykujących religijnie kilka razy w tygodniu i osób o poglądach prawicowych – zob. tabelę aneksową 2.

Podobnie jak w przypadku ocen izby niższej parlamentu szczególnie dobrze działalność Senatu nowej kadencji odbierają sympatycy Koalicji Obywatelskiej (72%), Trzeciej Drogi (57%) oraz Lewicy (66%), zaś negatywnie – zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości (52%). Wyborcy Konfederacji WiN najczęściej nie mają zdania o działalności Senatu (55%), podobnie jak osoby niezdecydowane, na kogo głosować (66%). Wśród badanych niezamierzających brać udziału w hipotetycznych wyborach mniej więcej co trzeci (32%) źle ocenia prace senatorów, a jeszcze większy jest odsetek osób, które nie mają na ten temat zdania (42%).

TABELA 3

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu nowej kadencji?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)	11	52	37
Koalicja Obywatelska – Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni	72	4	24
Trzecia Droga - Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe	57	10	33
Lewica (Nowa Lewica, PPS, Razem, Unia Pracy)	66	2	32
Konfederacja Wolność i Niepodległość	25	20	55
Niezdecydowani, na kogo głosować	18	15	66
Niegłosujący	26	32	42

Pominięto odpowiedzi „Inny komitet wyborczy”

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

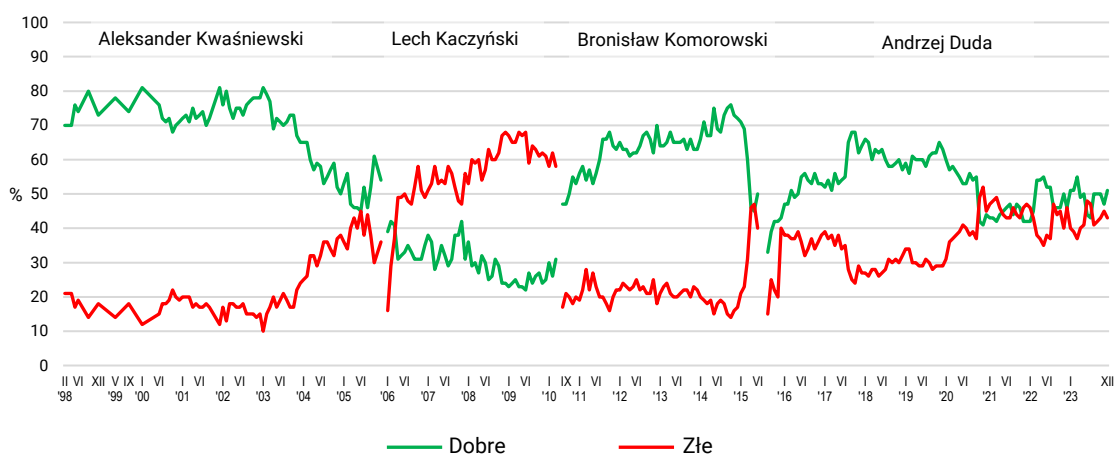
Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy są na tle przedstawionych powyżej zmian relatywnie stabilne. Obecnie pozytywne opinie o działalności prezydenta wyraża mniej więcej połowa Polaków (51%), a nieco ponad dwie piąte (43%) stanowią głosy krytyczne. W stosunku do listopada odsetek ocen pozytywnych wzrósł o 4 punkty procentowe, zaś liczba opinii krytycznych spadła o 2 punkty.

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XI – XII 2023
	2022			2023												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w procentach															
Dobre	46	50	46	51	51	55	49	50	44	43	50	50	50	47	51	4
Złe	45	40	46	40	39	37	40	41	48	47	41	42	43	45	43	-2
Trudno powiedzieć	9	10	8	9	10	8	11	9	8	9	9	8	7	8	7	-1

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Pozytywne opinie o działalności prezydenta częściej wyrażają przedstawiciele innych grup społecznych niż w przypadku parlamentu. Szczególnie dobrze głowę państwa odbierają osoby w wieku 65 lat i więcej (65%), mieszkańcy wsi (62%), badani z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym (72%) i zasadniczym zawodowym (63%). Spośród grup zawodowych ponadprzeciętnie dobre oceny działalności prezydenta obserwujemy wśród rolników (71%), emerytów (62%) i rencistów (70%), a także osób pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (73%). Na odbiór pracy Andrzeja Dudy wpływ mają także dochody i częstość praktyk religijnych. Badani, których miesięczne dochody w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego są niższe, w większości dobrze oceniają

działalność prezydenta (67% – w grupie do 1499 zł i 62% – w grupie między 1500 zł a 1999 zł). Podobnie respondenci, którzy biorą udział w mszach, nabożeństwach lub spotkaniach religijnych raz w tygodniu lub częściej, mają na ogół dobre zdanie o pracy Andrzeja Dudy (około 70%). Ostatnią kwestią różnicującą dorobek prezydenta są poglądy polityczne – ankietowani utożsamiający się z prawicą zdecydowanie częściej pozytywnie wypowiadają się o pracy Andrzeja Dudy niż identyfikujący się z lewicą lub politycznym centrum.

Z kolei wyższe niż wśród pozostałych odsetki ocen negatywnych występują wśród ankietowanych w wieku 25–34 lata (56%), mieszkających w największych aglomeracjach miejskich (57%), osób z wyższym wykształceniem (58%), kadry kierowniczej i specjalistów (60%), a także uczniów i studentów (63%). Dodatkowo złe oceny działalności prezydenta przeważają w gronie najlepiej sytuowanych (57% wśród badanych, których dochody *per capita* w gospodarstwie domowym wynoszą 4000 zł lub więcej) i w ogóle nieuczestniczących w praktykach religijnych (68%) – zob. tabelę aneksową 3.

Prezydent cieszy się niemal powszechną dobrą opinią wśród sympatyków Prawa i Sprawiedliwości (96%), natomiast wśród wyborców nowej koalicji rządzącej dominują oceny negatywne: od 76% wśród zwolenników Trzeciej Drogi do 85% w elektoracie Koalicji Obywatelskiej. Osoby zamierzające głosować na Konfederację WiN, niezdecydowane na kogo oddać głos i niezamierzające brać udziału w wyborach częściej pozytywnie niż negatywnie odbierają działalność prezydenta.

TABELA 5

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Prezydenta Andrzeja Dudy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Suwerenną Polską i Partią Republikańską)	96	2	2
Koalicja Obywatelska – Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni	13	85	3
Trzecia Droga - Polska 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe	19	76	5
Lewica (Nowa Lewica, PPS, Razem, Unia Pracy)	13	84	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość	52	36	12
Niezdecydowani, na kogo głosować	53	27	19
Niegłosujący	54	36	10

Pominięto odpowiedzi „Inny komitet wyborczy”

Dobre oceny działalności prezydenta stanowią zdecydowaną większość wśród respondentów, którzy w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku głosowali na Andrzeja Dudę. Badani, którzy wówczas poparli Rafała Trzaskowskiego, w większości krytycznie postrzegają obecną prezydenturę. Osoby, które oddały wtedy głos nieważny albo nie pamiętają, na kogo głosowały, częściej negatywnie niż pozytywnie odbierają działalność urzędującego prezydenta.

TABELA 6

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2020 roku	Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Prezydenta Andrzeja Dudy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	89	8	4
Głosujący na Rafała Trzaskowskiego	9	87	4
Odmowa/Trudno powiedzieć/Oddałem głos nieważny	25	60	16
Niegłosujący	54	36	10

Grudniowe, ogromne zmiany w stosunku do dotychczasowych trendów pokazują, że nowy skład Sejmu został przyjęty z wielkim entuzjazmem. Pierwszy raz od czterech lat więcej osób dobrze ocenia działalność Sejmu, niż ma o niej negatywną opinię. Od dłuższego czasu też oceny Sejmu nie były lepsze od ocen Senatu. Można przypuszczać, że ten wyjątkowo pozytywny obraz jest przełożeniem zadowolenia z wyników wyborów parlamentarnych – szczególnie dobrze prace obu izb oceniają sympatycy partii, które tworzą koalicyjną większość. Mamy jednak do czynienia z samym początkiem działalności Sejmu i Senatu nowej kadencji i o ich przyszłych ocenach zdecydują bardzo wysokie obecnie odsetki osób, które póki co wstrzymują się od wyrażania opinii.

Opracowała

Marta Bożewicz